

## U S T A W A

z dnia 2017 r.

### o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

**Art. 1.** W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany ::

1) w art. 6 ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3.do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym lub w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w 1, z wyjątkiem renty rodzinnej;”

2) w art. 27 :

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 29-30f, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	85 528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 5 481 zł 18 gr
85 528		9 913zł 86 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł”.

b) uchyla się ust. 1a i 1b;

3) w art. 27 b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć 5% podstawy wymiaru tej składki.”;

4) w art. 32 :

a) w ust. 1a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dochody podatnika nie przekroczą górnej granicy pierwszego przedziału skali, a odpowiednio małżonek lub dziecko nie uzyskują żadnych dochodów z wyjątkiem renty rodzinnej - zaliczki za wszystkie miesiące roku podatkowego wynoszą 18% dochodu uzyskanego w danym miesiącu i są dodatkowo pomniejszane za każdy miesiąc o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej;”;

b) uchyla się ust. 1e;

c) ust 3 wprowadzenie otrzymuje brzmienie :

„Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 1 pkt 1, ust. 1a i 2 pomniejsza się o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, określonej w pierwszym przedziale obowiązującej skali podatkowej, jeżeli pracownik przed pierwszą wypłatą wynagrodzenia w roku podatkowym złoży zakładowi pracy oświadczenie według ustalonego wzoru, w którym stwierdzi, że:”;

5) w art. 33 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, za miesiące od stycznia do grudnia, ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1-1c, odejmując kwotę obliczoną zgodnie z art. 32 ust. 3 miesięcznie;”;

6) w art. 35 :

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zaliczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 7, za miesiące od stycznia do grudnia ustala się w sposób określony w art. 32 ust. 1-1c, z tym że w przypadku poboru zaliczek od emerytur i rent z zagranicy stosuje się postanowienia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, zawartej z państwem, z którego pochodzą te emerytury i renty;”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4 Zaliczkę obliczoną w sposób określony w ust. 3 zmniejsza się o kwotę, o której mowa w art. 32 ust. 3, jeżeli zaliczkę pobierają płatnicy określeni w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 7, a podatnik przed pierwszą wypłatą należności w roku podatkowym lub przed upływem miesiąca, w którym zaczął osiągać takie dochody, złoży płatnikowi oświadczenie według ustalonego wzoru, że nie

osiąga równocześnie innych dochodów, z wyjątkiem określonych w art. 30-30c oraz art. 30e;”;

c) ust 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zaliczkę od przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 3a, pobiera się, stosując najniższą stawkę podatkową określoną w skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, pomniejszoną o kwotę, o której mowa w art. 32 ust. 3.”;

7) art. 42e ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) o której mowa w art. 32 ust. 3”;

8) w art. 44:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od miesiąca, w którym dochody te przekroczyły kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku;”;

b) w ust 3 g pkt 1 otrzymuje brzmienie :

„1) obowiązek wpłacania zaliczki powstaje, poczynając od kwartału, w którym dochody przekroczyły kwotę powodującą obowiązek zapłacenia podatku;”;

c) w ust. 6 b pkt 2 otrzymuje brzmienie :

„2) w roku podatkowym poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata - jeżeli w zeznaniu, o którym mowa w pkt 1, podatnicy nie wykazali dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej albo wykazali dochód w wysokości nieprzekraczającej kwoty niepowodującej obowiązku zapłaty podatku wynikającej z pierwszego przedziału skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1; jeżeli również w tym zeznaniu podatnicy nie wykazali dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej albo wykazali dochód z tego źródła w wysokości nieprzekraczającej kwoty niepowodującej obowiązku zapłaty podatku wynikającej z pierwszego przedziału skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, nie są możliwe wpłaty zaliczek w uproszczonej formie.”;

**Art. 2.** Przepis art. 1 ma zastosowanie do dochodów uzyskanych (straty poniesionej) od dnia 1 stycznia 2018 r.

**Art. 3.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

## UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ma na celu podniesienie kwoty wolnej od podatku dla wszystkich Obywateli do wysokości kwoty wolnej przysługującej posłom i senatorom.

Głównym powodem planowanej regulacji jest chęć zrównania sytuacji w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym PIT wszystkich podatników, tak aby jedna grupa społeczna – parlamentarzyści, nie była uprzywilejowana względem innych. Nowa kwota wolna od podatku będzie wynosić dla wszystkich tyle samo ile obecnie dla posłów, a więc 30 451 zł.

W obecnym stanie prawnym kwota wolna od podatku dla większości Obywateli rozliczających PIT wynosi 3.091 zł. Kwota ta nie była podnoszona od 2009 r. nawet pomimo wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2015 r. (Sygn. akt K 21/14), w którym sędziowie TK orzekli, że „art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie, w jakim nie przewiduje mechanizmu korygowania kwoty zmniejszającej podatek, gwarantującego co najmniej minimum egzystencji, jest niezgodny z art. 2 i art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Nieudolną próbą zmiany tego stanu rzeczy, a przy okazji obejścia wyroku TK była ustawa z dnia 29 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 1 stycznia 2017 r. Sejm - przyjmując poprawki Senatu - postanowił, że kwota wolna od podatku dla najmniej zarabiających wzrośnie w 2017 r. do 6,6 tys. zł, ale zarabiający ponad 127 tys. zł rocznie stracą prawo do tego odliczenia. W przypadku dochodów od 6600 zł do 11 tys. zł kwota wolna będzie się stopniowo zmniejszać, natomiast dla dochodów od 11 tys. zł do 85 tys. 528 zł rocznie wyniesie ona tyle, co obecnie, czyli 3091 zł. Dla osób o dochodach powyżej 85 tys. 528 zł rocznie kwota wolna będzie ulegać stopniowemu zmniejszeniu, w taki sposób, że podatnicy zarabiający więcej niż 127 tys. zł nie będą mieli kwoty wolnej w ogóle i *de facto* oddadzą fiskusowi 556 złotych więcej. W grupie, która zapłaci więcej znalazło się około pół miliona Obywateli, oczywiście z wyjątkiem posłów i senatorów, których kwota wolna od podatku nie była zmieniana.

Było to pierwsze w historii świata podniesienie kwoty wolnej od podatku, które dla części Polaków będzie *de facto* jej obniżeniem, a dla większości zachowaniem jej na obecnym poziomie. Z podwyżki korzysta bardzo mało osób, także dlatego, że jednocześnie rząd podniósł minimalną emeryturę do 1000 zł i płacę minimalną do 2000 zł. Podwyżka objęła natomiast osoby, które w skali miesiąca zarabiają mniej niż 916 zł.

Warto podkreślić, że wiele krajów w Unii Europejskiej oraz inne państwa na świecie posiadają rozwiązania o wiele bardziej korzystne dla swoich Obywateli w kwestii kwoty wolnej od podatku. Polska kwota wolna od podatku od osób fizycznych jest bowiem jedną z najniższych w Europie i na świecie.

Warto przytoczyć tutaj przykłady państw UE i porównać ich regulacje z polskimi. Kwoty zwolnione z podatku dochodowego w przeliczeniu na walutę euro kształtują się następująco: Polska - 738 euro (6% średniej pensji), Dania 6263 euro (10%) Francja - 5963 euro (18%), Niemcy - 8130 euro (20%), Luksemburg - 11265 euro (22%), Belgia - 8680 euro (23%), Austria - 11000 euro (32%), Wielka Brytania - 2000 euro (38%), Finlandia - 16100 euro (40%), Grecja - 5000 euro (46%), Cypr - 19500 euro (71%), Hiszpania - 17707 euro (73%).

Także w wielu państwach pozaeuropejskich, które nie są znacznie bogatsze od Polski, której rządy aspirują do miejsca w pierwszej dwudziestce światowych gospodarek, kwoty wolne od podatku są znacznie wyższe niż w naszym kraju. W przeliczeniu na złotówki kwota wolna od podatku wynosi np. w Kolumbii 45172 zł, w Brazylii ok. 28000 zł, w RPA ok 20000 zł, w Tajlandii 14040 zł, w Botswanie 12384 zł, w Maroko 11127 zł.

Jednocześnie kwota wolna od podatku dla posłów i senatorów wynosi 30 451 zł. Politycy mają więc niemal dziesięciokrotnie wyższą kwotę wolną od pozostałych Obywateli. Niniejszy projekt ustawy zmierza do zniesienia tego przywileju i nierówności poprzez ustanowienie równej kwoty wolnej dla Obywateli oraz posłów i senatorów.

Miesięczny dochód większości z posłów i senatorów składa się z dwóch elementów, tj. uposażenia poselskiego w wysokości wynagrodzenia podsekretarza stanu (9.892,30 zł brutto), które przysługuje tzw. posłom zawodowym, czyli posłom niewykonującym innej pracy oraz diety poselskiej w wysokości 2 473,08 zł, która przysługuje każdemu posłowi. Uposażenie poselskie jest opodatkowane na zasadach ogólnych, a więc korzysta z kwoty wolnej w wysokości 3 091 zł. Dieta poselska jest natomiast, aż do kwoty 2 280 zł miesięcznie wolna od podatku dochodowego. W praktyce oznacza to, że wynagrodzenie posła jest wolne od podatku

do kwoty 30 451 zł w skali roku. W konsekwencji klin podatkowy dla pensji „zwykłego” Obywatela wynosi 42% wynagrodzenia, natomiast klin podatkowy dla polityka to 35% pensji.

Zdaniem wnioskodawcy, nie ma uzasadnienia dla utrzymania nierównego opodatkowania uposażeń polityków i pozostałych Obywateli. Sytuacja ta budzi bowiem poważne wątpliwości co do zgodności z normami zapisanymi w Konstytucji RP. W demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP), w którym Konstytucja jest najwyższym prawem (art. 8 Konstytucji RP), gdzie wszyscy są wobec prawa równi (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP), nie może dochodzić do sytuacji, w której wysokość opodatkowania wynagrodzeń Obywateli oraz posłów jest tak skrajnie różna.

Wnioskodawca stoi na stanowisku, że obecny stan prawny wymaga natychmiastowej zmiany. Żadne obiektywne przesłanki nie przemawiają za tym, aby poseł i senator byli opodatkowani na warunkach korzystniejszych niż osoby, które powierzyły im te funkcje, czyli wyborcy.

Projekt ustawy przyniesie następujący skutek dla sektora finansów publicznych: wnioskodawca szacuje maksymalne koszty związane z podniesieniem kwoty wolnej od podatku do wysokości 30 451 zł na kwotę 50 mld zł. Kwota ta uwzględnia zmiany w poziomie odliczenia składki NFZ opisane poniżej.

Wysokość straty przypadającej na budżet centralny wyniesie 25 mld zł. Jednostki Samorządu Terytorialnego również odnotują ubytek 25 mld zł.

W celu pokrycia straty po stronie sektora finansów publicznych wnioskodawca proponuje:

- a) przeniesienie środków z Funduszu Pracy, co oznacza oszczędności w wysokości 12 mld zł (funkcja Funduszu Pracy, utworzonego ponownie po 1989 r. wyczerpała się wraz ze zmianami na rynku pracy, natomiast szkolenia finansowane z Funduszy Pracy nie przynoszą oczekiwanych efektów),
- b) zmniejszenie poziomu odliczenia od podatku dochodowego składki opłacanej na NFZ z 7,75% podstawy wymiaru składki do 5% podstawy wymiaru, co zaowocuje dodatkowymi 19 miliardami zł po stronie sektora finansów publicznych,
- c) pokrycie brakujących 19 mld zł z uszczelnienia podatku VAT i CIT oraz ze wzrostu podstawy opodatkowania podatkiem VAT związanej ze wzrostem konsumpcji.

Propozycja radykalnego podniesienia kwoty wolnej od podatku pozytywnie wpłynie na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez zwiększenie podaży pracy wynikające ze zmniejszenia klina podatkowego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.